

Vår skrivelse till regeringen – lägesrapport 14 januari 2017

Idag har det gått en månad sedan vi sände vårt brev till regeringen, och det kan vara dags för en kort lägesrapport.

Regeringen var alltså brevets adressat, men vi sände också en kopia till de olika politiska partierna med önskemål om att få veta var respektive parti står i de frågor vi aktualiserat.

Skriftliga svar

Den 14 december, alltså samma dag som vi sände brevet, kom svar från Miljöpartiet: ”Mejlet är vidareläst till vår migrationspolitiska sekreterare.” Sedan dess har vi inte hört något från partiet.

Den 16 december kom ett längre brev från Olle Svahn, politisk sekreterare vid Vänsterpartiet. Han bjöd in oss till ett samtal med honom och partiets talesperson i migrationspolitiska frågor, Christina Høj Larsen. Se vidare nedan.

Detta är de enda svar vi fått skriftligen så här långt.

Samtal

Den 16 december fick jag, Lars, möjlighet till ett kort samtal med Åsa Regnér, barn och äldreminister. Det var vid en frukost i samband med UNICEF:s 70-årsjubileum. Vi fann en avskild vrå, där jag fick möjlighet att under tio minuter berätta om innehållet i vårt brev. Ministern kände då inte till brevet men lovade att ta del av det och att vi skulle få svar i sinom tid. Hon sa att hon respekterade och välkomnade vårt initiativ men betonade att vi borde försöka få till stånd ett samtal med justitieministern, Morgan Johansson.

Den 3 januari fick jag, Lars, möjlighet till ett timslångt informellt samtal på tumanhand med Morgan Johansson. Ministern kände väl till innehållet i vår skrivelse, och samtalet kom att beröra alla de frågor vi tagit upp. Han sa att skrivelsen nu behandlas på vanligt sätt inom regeringskansliet och att vi kommer att få ett formellt svar så småningom.

Det blev ett bra samtal, trots att vi ofta hade olika uppfattningar. Morgan Johansson lyssnade på de argument jag förde fram och svarade på de frågor jag ställde. Han upprepade i huvudsak sådant han sagt offentligt, men några av de besked han gav kan ändå vara värda att lyftas fram:

Utvisningarna till Afghanistan: Ensamkommande barn bör för närvarande inte utvisas till Afghanistan. Det kan möjligen ske undantagsvis om mottagandet på plats är ordnat, men i dagsläget är det knappast aktuellt. De som utvisats under den senaste tiden har varit vuxna över 18 år. På min fråga hur den åldern fastställts medgav ministern att det här fanns problem, och han underströk vikten av att få igång den åldersbedömning som Rättsmedicinalverket ska svara för.

Vi hade här en diskussion om det aktuella förslaget att låta de som fyllt 17 år och som går på gymnasiet få fullfölja sin utbildning innan de sedan eventuellt utvisas. Ministern var väl medveten om de kritiska synpunkter vi och andra framfört kring detta men han menade att förslaget redan med de brister det har kan vara svårt att få igenom i riksdagen. Han underströk också att de som fullgjort sin gymnasieutbildning sedan skulle få en ny prövning, och han menade att mycket talar för att de flesta då skulle få uppehållstillstånd.

Den tillfälliga lagen: Morgan Johansson försvarade lagen med de argument han använt offentligt. Han var väl medveten om vår kritik och påpekade att den överensstämde med den kritik som

framförts av en rad remissinstanser, t ex Barnombudsmannen. Han gav inga förhoppningar om att den tillfälliga lagen kommer att upphävas i förtid, inte heller modifieras. Här hade vi ett meningsutbyte om rätten till familjeåterförening. Ministern pekade på den "reservutgång" som finns i lagen: ett beslut om att neka familjeåterförening kan prövas i domstol, som då får avgöra om Sveriges förpliktelser enligt internationella överenskommelser, till exempel barnkonventionen, då ska ta över. Det förde oss över till ett animerat samtal om

Barnkonventionen: Jag frågade om planerna på att inkorporera barnkonventionen i svensk lag verkligen kommer att realiseras. Morgan Johansson försäkrade att så kommer att ske. Jag frågade vilken ställning konventionen då kommer att få. Ministern svarade att det är en viktig fråga som nu bereds. Under samtalet återkom han också flera gånger till frågan om sambandet mellan lag och rättstillämpning. Lagstiftningen är viktig, sa han, men: "Principer i all ära - det måste finnas utrymme för att göra undantag, annars bli lagen omänsklig."

Skolan som fredad zon: Till slut diskuterade vi frågan om skolan som fredad zon. Morgan Johansson sa då, mycket bestämt, att polisen *inte* ska hämta barn i skolan eller eftersöka deras hemförhållanden den vägen. Däremot kommer polisen att söka efter barnens föräldrar, liksom efter andra som fått avvisningsbeslut, via deras arbetsplatser.

Den 12 januari hade vi båda (Lars och Magnus) tillsammans ett 90 minuter långt samtal med Christina Høj Larsen, Vänsterpartiets migrationspolitiska talesperson, och Olle Svahn, politisk sekreterare inom partiet. De kände väl till innehållet i vårt brev och menade att det var väl underbyggda skrivelser med konstruktiva förslag av det slaget som de som politiker nu behövde. De underströk att de i allt väsentligt delade de uppfattningar som vi fört fram. Vänsterpartiet förbereder nu en rad politiska initiativ i form av interpellationer och enkla frågor om bland annat rätten till familjeåterförening, stopp för godtyckliga ålderssuppskrivningar (och i stället krav på åldersbedömningar enligt de krav som Barnläkarförbundet fört fram), krav på att skolorna ska få vara fredade zoner och stopp för polisen att inhämta information om barnfamiljer från socialtjänsten.

Jag, Lars, tog också i detta samtal upp frågan om barnkonventionens ställning liksom vikten av att stärka MR-perspektivet i stort i såväl lagstiftning som praxis.

Jag, Magnus, uttryckte oro över att också väl underbyggda intyg om barnets psykiska hälsa inte tas på det allvar de förtjänar och att betydelsen av psykisk stabilitet hos föräldern för barnets psykiska hälsa ofta negligeras helt. Jag underströk vidare att EU-domstolens proportionalitetsbedömning är en farlig gummiparagraf, och att juristerna använder begreppet anknytning till Sverige på ett ofta oklart och glidande sätt.

Christina Høj Larsen och Olle Svahn sa sig på nytt dela våra synpunkter och välkomnade ett fortsatt samarbete.

Nästa steg

Vi kommer nu att påminna de som inte svarat på vårt brev. Vårt mål är att få till fler samtal av det slag som vi berättat om ovan. Just nu skrivs rader av upprop och debattartiklar. Vi undersöker nu på vilket sätt en dialog med innehållet i vår skrivelse som grund kan bidra i den politiska processen.

Lars H Gustafsson

Magnus Kihlbom